

FAGERNES UTVIKLING AS
Postboks 157
2901 FAGERNES

Saksbehandler, innvalgstelefon
Line Andersen, 61 26 60 71

Forhåndsvarsel om krav i tillatelse - Brøtaskogen massedeponi - Fagernes Utvikling AS

Statsforvalteren forhåndsvarsler med dette krav i tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Fagernes Utvikling AS. Virksomheten skal foregå på Brøtaskogen i Nord-Aurdal kommune, gnr. bnr. 16/86, i henhold til vedtatt reguleringsplan (2023). Tillatelsen vil gjelde mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset for utfylling/deponering eller gjenbruk, samt drift av snødeponi. Formålet med utfyllingen av området er på sikt å etablere næringsareal.

Alle, herunder kommunen og eiere av naboeiendommer, kan sende inn kommentarer til krav i tillatelse til Statsforvalteren innen tre uker.

Vi ber spesielt Fagernes Utvikling AS om å lese grundig gjennom dette brevet med utkast til tillatelse og gi konkrete tilbakemeldinger dersom dere mener at noen av vilkårene bør endres.

Vi viser til søknad fra Fagernes Utvikling AS om å etablere avfallsdeponi for jord- og steinmasser som ikke er forurenset på Brøtaskogen, på eiendom med gnr. bnr. 16/86 i Nord-Aurdal kommune, datert 28. mars 2023. Vi viser videre til reguleringsplan vedtatt 23. mars 2023 og oversendt fra Nord-Aurdal kommune til oss den 19. april 2023. Søknaden omtales nærmere nedenfor.

Bakgrunn

Mottak av masser fra flere ulike kilder for utfylling eller deponering krever særskilt tillatelse etter forurensningsloven, jf. vårt brev til kommunene i Innlandet, datert 14. september 2022, publisert her: <https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/avfall-og-gjenvinning/mottak-av-jord--og-steinmasser-ma-soke-om-tillatelse-etter-forurensningsloven/>.

I veileder M-1243, [Disponering av jord og stein som ikke er forurenset - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#), redegjør Miljødirektoratet for de kravene forurensningsloven stiller til mellomlagring og sluttdisponering av overskuddsmasser i form av jord- og steinmasser som ikke er

forurenset. I utgangspunktet er slike masser å regne som næringsavfall og skal som hovedregel leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning, jf. forurensningsloven § 32 første ledd. Gjennom faktaarket åpner Miljødirektoratet generelt for såkalt «annen disponering» av slike masser, uten søknad om unntak fra denne hovedregelen (jf. § 32 annet ledd), men på visse vilkår. Faktaarket har fokus på disponering av overskuddsmasser fra enkeltprosjekter. Selv om faktaarket åpner for annen disponering uten søknad om unntak etter § 32 annet ledd, peker Miljødirektoratet likevel på at både mellomlagring og permanent disponering av jord- og steinmasser kan føre til uheldige effekter, selv om massene ikke er forurenset med helse- eller miljøfarlige stoffer. Når disponeringen av masser på denne måten fører til fare for forurensning, kan det være nødvendig med tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Denne saken dreier seg ikke om disponering av overskuddsmasser fra et enkeltprosjekt, men om etablering av et mottak for slike overskuddsmasser fra diverse bygge- og anleggsprosjekter. Dette stiller økte krav til den som har ansvaret for et slikt anlegg, for å sikre at en ikke tar imot masser som er forurenset med helse- og miljøfarlige stoffer eller har annet innhold som ikke kan deponeres.

Reguleringsplanen åpner for å deponere overskuddssnø på deler av området. Det er naturlig å ta med vilkår knyttet til deponering og smelting av snø, selv om denne delen av virksomheten ikke nødvendigvis ville krevd en tillatelse etter forurensningsloven i seg selv.

I en tillatelse etter forurensningsloven settes det vilkår som skal ivareta ytre miljø. Dette omfatter blant annet mottakskontroll, grenseverdier for støy og støv, kontroll på utslipp til vann og lignende.

Søknaden

Med bakgrunn i at Statsforvalteren siden september 2022 har strammet inn praksis ved å kreve tillatelse etter forurensningsloven, har Fagernes Utvikling AS søkt om mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset («rene masser») på Brøtaskogen, gnr/bnr 16/86 i Nord-Aurdal. Søknaden om etablering av mottak for jord- og steinmasser som ikke er forurenset på Brøtaskogen er i henhold til reguleringsplan vedtatt av kommunestyret i Nord-Aurdal den 23. mars 2023, med planbestemmelser datert 17. april 2023.

Masser som mottas ved anlegget skal enten gjennomgå forberedelse til gjenbruk, herunder nedknusing av sprengsteinmasser, eller benyttes til utfylling/deponering på stedet. Masser som har risiko for å inneholde fremmede arter, eksempelvis grøfterensk, skal deponeres dypt i fylling og fylles over for å hindre spredning. Gode masser skal brukes til oppfylling av området og til gjenbruk andre steder, mens overskuddsmasser som ikke har god nok kvalitet skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Formålet med deponering og utfylling med masser er på sikt å etablere næringsareal for industri-, håndverks- og lagervirksomhet. Sprengsteinmasser skal knuses og sorteres i ulike fraksjoner. I tillegg skal nordvestre del av området (område KBA1 i plankartet) kunne brukes til deponering av snø. Søker har i e-post 29. januar 2024, opplyst at dette området er på ca. 4 daa, at det går med ca. 1 daa til voll mot vassdrag, slik at det er 3 daa igjen til snødeponi. På dette arealet oppgir søker at det kan deponeres ca. 25-30 000 m³ snø i sesongen.

Behovet for masser til utfylling/deponering (volumet som skal fylles opp) er oppgitt å være på ca. 250 000 m³. Det er utarbeidet en driftsplan som ligger vedlagt søknaden. Fylling er tenkt utført med lagvis oppfylling som komprimeres ved hvert lag. Området skal deles inn i areal for snødeponi, areal for sortering / knusing av masser som kan brukes på nytt, og areal for masser som går til deponi/fylling. Antatt tidsbruk for utfylling av området er ikke oppgitt i selve søknaden og begrunnes med at det vil avhenge av hvor mye av innkjørte masser som går til gjenvinning. Av driftsplanen er det anslått at mottak av masser vil pågå over ca. 10-30 år, avhengig av aktivitet i markedet.

Det er oppgitt at nærmeste avstand til boligbebyggelse, et småbruk, er 350 meter. Støv og støy antas å ikke være noen utfordring. Maskiner og utstyr som skal operere i planområdet, er av nyere dato og skal være svært stillegående. Tiltaket er konsekvensutredet ved utarbeidelse av reguleringsplanen.

Massedeponiet/utfyllingsområdet vil ha et friluftsområde i form av et skogbelte med en bredde på ca. 25 meter som buffer mot Sæbufjorden. Deler av området ligger innenfor fareområde for flom. I dette området (fylling mot friluftsområdet i nordøst) skal det være gode masser med stein og morenemasser. Skråningen skal dekket med fiberduk som deretter dekket med puk og stein for å hindre at finmasser skal komme ut i friluftsområdet og videre ut i Sæbufjorden ved høy vannstand. Dette er utredet nærmere av konsulentfirmaet Skred AS.

I fyllingens lavpunkt, som også skal være snødeponi, er det laget en buffer av morenemasser mot vassdrag. Dette området vil ifølge søknaden fungere som et infiltrasjonsanlegg slik at overvann til enhver tid vil få tid til å infiltrere seg før det renner ut i vassdrag.

Høring

Virksomheten er detaljert beskrevet i grunnlagsdokumenter for reguleringsplanen, der varsel om oppstart og høring av planprogram ble sendt ut 23. februar 2022. Reguleringsplanen ble deretter sendt på høring 7. desember 2022. Naboer og andre berørte parter har dermed nylig fått anledning til å uttale seg. Med dette utgangspunktet har Statsforvalteren vurdert at kunngjøring og høring av søknaden kan unnlates jf. forurensningsforskriften § 36-9 første ledd bokstav c.

Vi vil imidlertid kunngjøre dette forhåndsvarselet om krav i tillatelsen med annonsering i lokale aviser og legge ut informasjon på våre nettsider. Vi åpner med det for at både Nord-Aurdal kommune og andre kan komme med innspill eller kommentarer til forhåndsvarslede krav og utkast til tillatelse. Vi setter en noe lenger frist (tre uker) fra det som er vanlig frist for å kommentere et forhåndsvarsel om krav i tillatelse (to uker).

Statsforvalterens vurdering

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Vi har vurdert ulike forurensningsmessige forhold ved det omsøkte tiltaket og mener at det er forsvarlig å akseptere etableringen av massemtak og -deponi på Brøtaskogen med de vilkårene som er gitt i det vedlagte utkastet til tillatelse. Konsekvensutredningen konkluderer med at det er tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet i området og at gjennomføring av planen vil ha ubetydelig konsekvens for naturmangfoldet (jf. nml § 8, kunnskapsgrunnlaget, og nml § 10, samlet belastning). Det er dermed ikke behov for å ta i bruk føre-var prinsippet, jf. nml § 9.

Etablering av mottak for masser, og krav om at entreprenører og andre må levere masser til godkjente mottak, innebærer økte kostnader. Dette er likevel i tråd med nml § 11, i og med at det overordnet sett vil hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. også forurenser betaler-prinsippet. Det å regulere tiltaket med tillatelse etter forurensningsloven, og få etablert anlegg som kan ta imot denne type masser, er videre i tråd med nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Virksomheten berører ellers ca. 6,4 daa. fulldyrka mark. Her er jordmassene allerede tatt av og lagt i en haug innenfor området, jf. saksdokumentet til kommunestyret ved vedtak av reguleringsplanen. Vi forutsetter at disse jordmassene og andre jordmasser gjenbrukes til aktuelle formål så lenge de er av god kvalitet og uten fremmede, skadelige organismer. Vi åpner for at anlegget kan ta imot masser med fremmede, skadelige organismer, men setter som vilkår om at slike masser skal håndteres etter gjeldende veiledning for å unngå spredning og ev. andre negative konsekvenser. Vi viser i den forbindelse til Swecos rapport til Miljødirektoratet om håndtering av løsmasser med fremmede, skadelige plantearter, M-982 (2018), som er vedlagt her. Vi vil i denne sammenheng understreke at matjord er en spesielt verdifull ressurs som bør gjenbrukes. Det bør derfor innhentes tilstrekkelig dokumentasjon og gjøres en konkret risikovurdering av all matjord som mottas ved anlegget, slik at de enkelte massene håndteres rett.

Et av de viktigste formålene med tillatelse etter forurensningsloven, er å sette tilstrekkelige vilkår rundt mottakskontroll. I søknaden heter det at «massene vil bli kontrollert ved ankomst til vekt, der vil vi se hva slags masser som ankommer - hvis en leverandør av overskuddsmasser henvender seg der det er tvil om massene er rene, vil vi kreve dokumentasjon på dette». Dette er etter vår vurdering ikke tilstrekkelig. Det vil blant annet være behov for å starte mottakskontrollen før massene ankommer anlegget. Vi vil derfor sette vilkår om å innhente aktuell dokumentasjon før massene transporteres fra uttaksstedet (basiskarakterisering med opplysning om opprinnelse, mengde, egenskaper, og eventuelle undersøkelser/analyser mv.). Vi vil også sette vilkår om å ta ut stikkprøver som sendes til analyse m.m. Den informasjonen dere gir til kunder om hvilke typer masser dere kan motta, skal foreligge skriftlig hos dere, se punkt 3.2 og 3.3 i vedlagte utkast til tillatelse.

Ifølge søknaden skal driftstiden på anlegget være kl. 07.00-16.00 fem dager i uka. Anlegget skal være bemannet i driftstiden, og det antas at virksomheten vil sysselsette 3-4 årsverk på sikt. Det er oppgitt at det ikke skal pågå arbeid/kjøring utenom vanlig arbeidstid. I utkastet til tillatelse har vi dermed satt inn vilkår under punkt 6 om støy, som forutsetter at det ikke skal skje noe på området utenom angitt driftstid.

Varigheten av virksomheten (mottak av masser og snødeponering), dvs. tidsbruk fram til området er ferdig fylt opp, er uavklart. Statsforvalteren vurderer derfor å gi en tillatelse til massemtak og -deponi som er gyldig i 10 år framover. Dette er et normalt tidsperspektiv for tillatelser etter forurensningsloven, jf. § 18. Dersom dere skal motta masser ved anlegget ut over 10 år, må dere da sende søknad om endring av tillatelsen. En slik søknad må sendes forurensningsmyndigheten (Statsforvalteren) i god tid før denne tillatelsen går ut.

I henhold til søknaden ønsker dere også å motta sprengsteinmasser som dere planlegger å knuse videre ned. Denne aktiviteten er direkte regulert gjennom forurensningsforskriften kap. 30, med vilkår om støy, støv, utslipp til vann mv. Det er også krav om å sende inn melding til Statsforvalteren før denne type virksomhet startes opp. Støykravet i tillatelsen (punkt 6) gjelder for samlet støy fra anleggsaktiviteten, inkludert ev. knusevirksomhet og transport av masser inn og ut av anlegget.

Dere har planlagt anlegget slik at alt overvann skal infiltreres i grunnen før utslipp til vassdrag. Under punkt 4 om utslipp til vann, har vi satt vilkår om at rent overvann fra virksomheten skal håndteres slik at det ikke fører til skade eller ulempe. Vi har videre satt inn vilkår om at alt smeltevann og overvann som har vært i kontakt med jord- og steinmasser i utgangspunktet, skal infiltreres i grunnen på området. Dersom det er fare for at infiltrasjonskapasiteten i området overskrides, er det viktig at dere planlegger tiltak i samråd med oss (punkt 4.2).

Snø fra trafikkerte områder kan være forurenset og inneholde partikulært materiale, mikroplast, miljøgifter/tungmetaller, salt og søppel. (Se vår temaside om deponering av overskuddsno; <https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/forurensning/deponering-av-overskuddsno/>, med lenke videre til veiledning på Miljødirektoratets nettsider.) Slam etter snøsmelting på snødeponi kan derfor heller ikke uten videre anses som ren jord. Dette kommer an på hvor snøen kommer fra. Vi vil derfor sette vilkår om at dekket i området for deponering og smelting av snø skal utformes på en slik måte at strøsand, grus og forurensning/avfall som er tilført, kan samles opp og leveres til godkjent mottak (punkt 3.1.1). Vi mener det også er behov for å ta ut representative prøver av snø som mottas og analysere den for innhold av mikroplast, vegsalt, tungmetaller mv. Dersom denne utslippskontrollen avdekker fare for forurensning, må dere avklare aktuelle tiltak med oss (punkt 4.3).

På denne bakgrunnen vurderer Statsforvalteren at virksomheten i liten grad vil kunne berøre noen vannresipienter. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for at tillatelse kan gis.

Vedr. forhåndsvarsel om valg av gebyrsats

I vårt brev av 10. mars, med tilbakemelding på mottatt søknad, forhåndsvarslet vi valg av gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Den gang tilsvarte det et gebyr på kr 37 400,-. Satsene ble oppjustert januar 2024 og gebyrsats 6 tilsvarer nå kr 38 900,-. Dette til deres orientering.

Innsending av eventuelle kommentarer

Eventuelle merknader til vedlagte utkast til tillatelse med vilkår kan sendes Statsforvalteren innen tre uker fra mottak av dette brevet, jf. § 16 i forvaltningsloven. Kopimottakere av dette brevet kan også komme med kommentarer. Vi vil vurdere eventuelle innkomne kommentarer og deretter fatte vedtak om endelig tillatelse. Vedtaket vil kunne påklages av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Line Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Utkast til tillatelse for Brøtaskogen deponi for ikke-forurensete masser
- 2 M-982 Håndtering av løsmasser med fremmede arter mv

Kopi til:

Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES
VOLD Ola E. Skrautvol	Jean Heibergs veg 31	2614	LILLEHAMMER
Kai Olsen	Tunstien 3	2817	GJØVIK
Rune Olsen	Linnerudveien 48	3514	HØNEFOSS
Anne Toril Simonsen	Frydenbergveien 25	0575	OSLO
Jan Ketil Simonsen	Kongsberggata 12	0468	Oslo
Kari Helen Simonsen	Frydenbergveien 25	0575	Oslo

Svein Håvard Simonsen

Bernt Knudsens Vei 54 B

1152 Oslo